

Jednolity rynek energii elektrycznej w Unii Europejskiej w kontekście bezpieczeństwa energetycznego Polski.

Agnieszka Pach-Gurgul

z recenzji prof. zw. dr hab. Zofii Dach:

Temat pracy jest nie tylko ważny, ale wyjątkowo aktualny. Bezpieczeństwo energetyczne Polski i innych krajów Unii Europejskiej jest wyzwaniem kluczowym w obecnej dobie, ma znaczenie priorytetowe i strategiczne, zwłaszcza w odniesieniu do kolejnych kryzysów gazowych i naftowych, kwestii ocieplenia klimatu, wpływu globalnego kryzysu na ceny surowców i inwestycje w energetyce. Szczególne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego Polski ma tworzący się jednolity rynek energii elektrycznej. Integruje on krajowe rynki energii w jeden wspólny rynek, wychodzi naprzeciw wyzwaniom energetycznym i ekologicznym, przed którymi stoi Unia Europejska (...). Książka wiele wnosi do teorii i praktyki dotyczącej bezpieczeństwa energetycznego krajów UE, w tym Polski. Ma charakter interdyscyplinarny (...) Została napisana w oparciu o szeroką znajomość teorii ekonomii, stosunków międzynarodowych i polityki gospodarczej. Dowodzi bardzo dobrej orientacji Autorki w zakresie analizowanych zagadnień.

z recenzji prof. zw. dr hab. Zofii Wysokińskiej:

Praca wzbogaca wiedzę na temat procesu podejmowania decyzji mających na celu ostateczne ukształtowanie wspólnej polityki energetycznej UE i wykazanie, jak jest to proces trudny (...) Jest to również bardzo ważny temat z punktu widzenia zabezpieczenia interesów ekonomicznych Polski jako kraju posiadającego własne nośniki energii elektrycznej (węgiel kamienny i brunatny) oraz kraju w wysokim stopniu zależnego od importu gazu ziemnego zwłaszcza z Rosji. Poza walorami poznawczymi recenzowana praca posiada również zalety aplikacyjne, pozwalające na wykorzystanie jej w praktyce, zwłaszcza w pracy urzędów centralnych i regionalnych odpowiedzialnych za politykę energetyczną w Polsce (...). W recenzowanej pracy wykorzystano różnorodne metody badawcze – od metod opisowych opartych na analizie literatury przedmiotu, po bardziej złożone metody oparte na porównaniu dyrektyw, przepisów legislacyjnych zawartych w dokumentach instytucji europejskich i innych organizacji ponadnarodowych oraz instytucji centralnych w krajach członkowskich UE. (...) Autorka z pełnym powodzeniem w badaniach wykorzystwała zaawansowane narzędzia statystyczne analizy obiektów wielowymiarowych.

Spis treści:

Wstęp

Rozdział 1

Teoretyczne aspekty funkcjonowania rynku energii elektrycznej

- 1.1. Sektor energetyczny a elektroenergetyka
- 1.2. Rynek energii elektrycznej i jego istota
- 1.3. Modele i rodzaje rynków energii
- 1.4. Monopol naturalny w sektorach infrastrukturalnych
- 1.5. Teoria monopolu naturalnego w elektroenergetyce
 - 1.5.1. Teoria renty monopolu

- 1.5.2. Teoria grup interesu
- 1.6. Regulacja jako narzędzie ingerencji państwa w gospodarkę
- 1.7. Obszary regulacji w elektroenergetyce
 - 1.7.1. Regulacja dostępu stron trzecich do sieci (TPA)
 - 1.7.2. Zasada rozdziału w elektroenergetyce (*unbundling*)
 - 1.7.3. Regulacja cen w elektroenergetyce

Rozdział 2

Rynek energii elektrycznej w kontekście ewolucji polityki energetycznej Unii Europejskiej

- 2.1. Geneza polityki energetycznej Wspólnot Europejskich
- 2.2. Czynniki i kierunki przemian polityki energetycznej w UE
 - 2.2.1. Dialog energetyczny pomiędzy Unią Europejską a Rosją
 - 2.2.2. Pakiet energetyczno-klimatyczny a ochrona środowiska naturalnego
- 2.3. Od wspólnego (wewnętrznego) rynku do jednolitego rynku energii elektrycznej
 - 2.3.1. Założenia, cele i etapy tworzenia jednolitego rynku energii elektrycznej
 - 2.3.2. Trzeci pakiet liberalizacyjny

Rozdział 3

Charakterystyka rynku energii elektrycznej w Unii Europejskiej

- 3.1. Wielkość i struktura popytu na energię elektryczną w krajach Unii Europejskiej
- 3.2. Determinanty podaży energii elektrycznej w Unii Europejskiej
- 3.3. Wielkość i struktura obrotów energią elektryczną krajów Unii Europejskiej
- 3.4. Transeuropejskie sieci energetyczne jako ważny element funkcjonowania jednolitego rynku energii elektrycznej
- 3.5. Znaczenie poszczególnych paliw w wytwarzaniu energii elektrycznej

Rozdział 4

Statystyczna analiza bezpieczeństwa energetycznego Polski na tle krajów Unii Europejskiej

- 4.1. Definicja bezpieczeństwa energetycznego
 - 4.1.1. Istota i formy bezpieczeństwa energetycznego
- 4.2. Statystyczne narzędzia analizy obiektów wielowymiarowych
 - 4.2.1. Normalizacja danych
 - 4.2.2. Wskaźnik syntetyczny
 - 4.2.3. Analiza skupień
 - 4.2.4. Metoda *k*-średnich
 - 4.2.5. Skalowanie wielowymiarowe
- 4.3. Kultura energetyczna Polski na tle pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej
- 4.4. Bezpieczeństwo energetyczne w świetle wskaźników statystycznych
- 4.5. Stopień realizacji założeń jednolitego rynku energii elektrycznej w Polsce na tle krajów Unii Europejskiej

Rozdział 5

Kierunki oddziaływania jednolitego rynku energii elektrycznej na bezpieczeństwo energetyczne Polski

- 5.1. Ewolucja polskiego rynku energii elektrycznej
 - 5.1.1. Przekształcenia własnościowe w polskim sektorze elektroenergetycznym
 - 5.1.2. Proces dostosowania się Polski do wymogów wspólnotowej polityki energetycznej
- 5.2. Znaczenie jednolitego rynku energii elektrycznej dla bezpieczeństwa energetycznego Polski
 - 5.2.1. Rozwój alternatywnych źródeł energii
 - 5.2.2. Gaz łupkowy (*shale gas*) – nowy aspekt bezpieczeństwa energetycznego Polski

Zakończenie

Aneks

Bibliografia

Spis tabel

Spis rysunków